

Bijlage III Criteria voor oppervlakte en indeling

De criteria voor oppervlakte en indeling vallen uiteen in vier delen:

- deel A: de bepaling van de capaciteit;
- deel B: wijze van bepalen van de ruimtebehoefte;
- deel C: de bepaling van de omvang van de toekenning;
- deel D: minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen.

DEEL A De bepaling van de capaciteit

1 Basisonderwijs

De capaciteit van de gebouwen voor het basisonderwijs wordt volgens onderstaande methodiek vastgesteld.

1.1 Gebouwen van hoofd en nevenvestigingen (inclusief de dislocaties met een permanente of tijdelijke bouwaard)

De bruto vloeroppervlakte (verder aan te duiden als BVO) van een gebouw is de BVO zoals is vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De BVO voor nieuw in de bekostiging op te nemen gebouwen wordt vastgesteld op basis van het gestelde in III 1, de Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs.

De capaciteit van een gebouw wordt vastgelegd in het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Het aantal groepen is gelijk aan het aantal lokalen in het desbetreffende gebouw. Het aantal lokalen in een gebouw betreft het aantal lesruimten, inclusief het handvaardigheidslokaal, groter dan of gelijk aan 42 m². De speellokale worden niet meegeteld.

Indien een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen (rijks)vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

Om te kunnen bepalen of een gebouw is overgedimensioneerd dient een relatie te worden gelegd tussen de capaciteitsbepaling van een gebouw op basis van het aantal groepen en normatieve capaciteitsvaststelling.

Het aantal groepen waarvoor een gebouw normatief geschikt is, wordt, op basis van de BVO, vastgesteld met behulp van de onderstaande tabellen 1, 2 en 3 voor respectievelijk huisvesting met een permanente bouwaard en huisvesting met een tijdelijke bouwaard.

Tabel 1 Gebouwen met een permanente bouwaard

A. Permanente gebouwen waarin meer dan 30 leerlingen worden gehuisvest

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
315	2
420	3
525	4
720	5
825	6
930	7
1035	8
1140	9
1245	10
1350	11
1455	12
1560	13
1755	14

En vervolgens telkens te verhogen met 105 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen.

B. Permanente gebouwen waarin minder dan 31 leerlingen worden gehuisvest

C.

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
300	2

Tabel 2 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, zelfstandige huisvesting

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
305	2
410	3
515	4
710	5
815	6
920	7
1025	8

En vervolgens telkens te verhogen met 105 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen

Tabel 3 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, aanvullende huisvesting

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
100	1
180	2
260	3
340	4
420	5

En vervolgens telkens te verhogen met 80 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen.

Indien het werkelijke aantal lokalen in een gebouw afwijkt van het aantal groepen zoals vastgesteld op basis van de tabellen 1, 2 of 3, is het aantal lokalen de capaciteit van het gebouw. In het geval dat het aantal lokalen kleiner is dan het aantal groepen zoals is vastgesteld op basis van de tabellen 1, 2 of 3, wordt de zogenaamde verschiloppervlakte bepaald tussen de werkelijke BVO en de normatieve BVO behorend bij het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Deze verschiloppervlakte is het aantal m² waarmee de BVO van het gebouw is overgedimensioneerd. De registratie vindt plaats vanwege het mogelijk verwerken van deze overdimensionering van de BVO op het moment dat het gebouw ten behoeve van de vergroting van de capaciteit moet worden uitgebreid.

1.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

Voor het bepalen van de capaciteit van dislocaties geldt het gestelde onder 1.1 met uitzondering van de verwijzing naar de tabellen 1, 2 en 3. Voor de bepaling van het aantal te huisvesten groepen leerlingen wordt uitgegaan van 105 m² BVO per groep leerlingen indien sprake is van een gebouw met een permanente bouwaard en van 80 m² per groep leerlingen indien sprake is van een gebouw met een tijdelijke bouwaard.

1.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

De vaststelling van de rangorde geschiedt om te kunnen bepalen van welk gebouw als eerste het gebruik beëindigd wordt als er sprake is van een daling van het aantal leerlingen. Dit is het gebouw met het hoogste rangordenummer.

Indien een voorziening in de huisvesting bestaat uit een hoofdgebouw (van een school, een hoofdvestiging of een nevenvestiging) en een of meer dislocaties, wordt de rangorde tussen deze gebouwen vastgesteld. Dit is de rangorde zoals deze is vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien de rangorde opnieuw moet worden vastgesteld, doordat nieuwe gebouwen moeten worden toegevoegd, wordt de rangorde als volgt vastgesteld. Het hoofdgebouw is het gebouw dat qua oppervlakte, indeling en bouwkundige staat het meest geschikt is om als het enige gebouw voor de school te dienen. Dit is in de regel het grootste gebouw. Het hoofdgebouw krijgt nummer 1, vervolgens vindt doornummering plaats voor de dislocaties met een permanente bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit en vervolgens de dislocaties met een tijdelijke bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit.

Bij een fusie van twee of meer scholen wordt het gebouw van de overblijvende school het hoofdgebouw. Indien de overige gebouwen van de bij de fusie betrokken scholen noodzakelijk zijn voor de huisvesting van de gefuseerde scholen, gelet op de capaciteit van het hoofdgebouw, dan krijgen zij als dislocatie een plaats in de rangorde zoals hiervoor omschreven.

De vaststelling van de rangorde vindt plaats conform het vorenstaande tenzij na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en burgemeester en wethouders, burgemeester en wethouders anders beslissen.

1.4 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte, zoals vastgelegd bij het Kadaster. Indien de bij het Kadaster geregistreerde terreinoppervlakte niet slechts de terreinoppervlakte behorende bij het schoolgebouw betreft, wordt de genormeerde terreinoppervlakte behorende bij de capaciteit van het gebouw vastgelegd.

1.5 Inventaris

Met de inventarisgegevens worden de gegevens bedoeld, waarmee het aantal groepen van de desbetreffende school wordt vastgesteld, waarvoor het onderwijsleerpakket en meubilair aanwezig is. Het aantal groepen waarvoor inventaris aanwezig is, is gelijk aan het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is bij aanvang van het schooljaar 1996/1997.

1.6 Gymnastiekruimten

1.6.1 Gymnastiekruimte

De capaciteit van een gymnastiekruimte voor het basisonderwijs bedraagt 40 klokuren.

1.6.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekruimten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

1.6.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

De capaciteit van de gebouwen voor een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs wordt volgens onderstaande methodiek vastgesteld.

2.1 Hoofdgebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

De bruto vloeroppervlakte (verder aan te duiden als BVO) van een gebouw is de BVO zoals vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De BVO voor nieuw in de bekostiging op te nemen gebouwen wordt vastgesteld op basis van het gestelde in III 1, de Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs.

De capaciteit van een gebouw, of een groep gebouwen die een eenheid vormt, wordt vastgelegd in het aantal groepen waarvoor een gebouw geschikt is. Dit aantal groepen is het aantal lokalen verminderd met 1. In het speciaal onderwijs wordt het aantal lokalen verminderd met 2 indien het gebouw bestaat uit meer dan 13 lokalen en wordt het aantal lokalen verminderd met 3 indien het gebouw bestaat uit meer dan 26 lokalen om het aantal groepen te bepalen waarvoor het gebouw geschikt is. In het voortgezet speciaal onderwijs wordt het aantal lokalen verminderd met 2 indien het gebouw bestaat uit meer dan 14 lokalen en wordt het aantal lokalen verminderd met 3 indien het gebouw bestaat uit meer dan 28 lokalen om het aantal groepen te bepalen waarvoor het gebouw geschikt is.

Indien het een school betreft voor het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt de capaciteit van het gebouw berekend door het aantal mogelijk te huisvesten groepen voor het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs afzonderlijk te bepalen.

Het aantal lokalen in een gebouw betreft het aantal lesruimten, inclusief de vaklokalen, groter dan of gelijk aan 42 m². De speellokale worden niet meegeteld. Indien een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen (rijks)vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

Om te kunnen bepalen of een gebouw is overgedimensioneerd dient een relatie te worden gelegd tussen de capaciteitsbepaling van een gebouw op basis van het aantal groepen en normatieve capaciteitsvaststelling.

Het aantal groepen, waarvoor een gebouw normatief geschikt is, wordt, op basis van de BVO, vastgesteld met behulp van de oppervlakteformules, voor gebouwen met een permanente bouwaard, van tabel 4 Ruimtenormering (V)SO. Voor de vaststelling van het aantal groepen, waarvoor een gebouw normatief geschikt is voor gebouwen met een tijdelijke bouwaard worden de tabellen 2 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, zelfstandige huisvesting en tabel 3 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, aanvullende huisvesting gehanteerd.

Tabel 4 Ruimtenormering (V)SO

schoolsoort	vaste	voet m ² per groep	incl.	m ² VSO	correctie extra ruimte	toeslag m ²
SO doven	775		7	75		105
VSO doven	800		7	84		60
SO sh/esm	628		4	95		130
SO visg	727		4	96		116
SO lg	850		4	134		150
SO lz	638		4	100		105
SO lom/mlk	600		4	95		125
SO zmlk	585		4	95		100
SO zmok	585			95		105
SO pi	575		4	95		92
SO mg	733		4	110		132
VSO sh/esm	563		4	84		65
VSO visg	660		4	88		45
VSO lg	725		4	110		70
VSO lz	575		4	80		90
VSO mlk	690		4	104		90
VSO zmlk	600		4	93		80
VSO zmok	600		4	80		102
VSO lom	638		4	95		100
VSO pi	535		4	80		75
VSO mg	725		4	113		60
(SO	VSO)					
sg doven	775		6	77	7	105 60
sg sh/esm	628		3	96	-12	115 60
sg visg	727		3	96	-10	116 45
sg lg	850		3	135	-27	135 70
sg lz	638		3	99	-14	120 65
sg mlk	600		3	102	8	105 50
sg zmlk	585		3	97	-2	100 80
sg zmok	585		3	105	-19	55 85
sg lom	600		3	104	-5	75 70
sg pi	575		3	95	-12	92 60
sg mg	733		3	108	5	132 50

De vaste voet aan bruto vloeroppervlakte is inclusief ruimten voor een bepaald aantal groepen. Dit aantal groepen is in de kolom incl. gegeven. De relatie tussen de vaste voet en de minimum opheffingsnorm voor de scholen is hiermee in stand gebleven.

In de bruto vloeroppervlakte voor SOVSO scholen is uitgegaan van dezelfde vaste voet als voor de SO component. Het aantal m² per groep, alsmede de extra toe te kennen ruimte kan anders zijn dan bij categoriale SO of VSO scholen. Tevens wordt op het aantal vierkante meters per groep een correctie toegepast voor het aantal aanwezige VSO groepen.

Een voorbeeld van de berekening van het aantal m² is in de toelichting opgenomen.

De toeslag voor extra ruimte (ER) omvat een aantal extra m² voor het creëren van een extra lokaal, niet zijnde een speellokaal (hiervoor geldt een aparte toeslag). In het speciaal onderwijs wordt de toeslag ER toegekend bij het vormen van de 12e groep, in het voortgezet speciaal onderwijs bij het vormen van de 13e groep.

Indien het aantal groepen waarvoor het gebouw normatief geschikt is, zoals vastgesteld op basis van de tabel ruimtenormering (V)SO, groter is dan het aantal groepen, zijnde de capaciteit op basis van het aantal lokalen, wordt de zogenaamde verschiloppervlakte bepaald tussen de werkelijke BVO en de BVO behorend bij het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Deze verschiloppervlakte

is het aantal m² waarmee het gebouw is overgedimensioneerd en wordt als zodanig geregistreerd. De registratie vindt plaats vanwege het mogelijk verwerken van deze overdimensionering van de BVO op het moment dat het gebouw ten behoeve van de vergroting van de capaciteit moet worden uitgebreid.

2.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of een tijdelijke bouwaard

De capaciteit van een gebouw wordt vastgelegd in het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Dit aantal groepen is gelijk aan het aantal lokalen in het desbetreffende gebouw. Het aantal lokalen betreft het aantal lesruimten, inclusief de vaklokalen, groter dan of gelijk aan 42 m². De speellokalen worden niet meegeteld.

N.B.: Voor dislocaties is de overdimensionering niet te bepalen.

2.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

De vaststelling van de rangorde geschiedt om te kunnen bepalen van welk gebouw als eerste het gebruik beëindigd wordt als er sprake is van een daling van het aantal leerlingen. Dit is het gebouw met het hoogste rangordenummer.

Indien een voorziening in de huisvesting bestaat uit een hoofdgebouw en een of meerdere dislocaties, wordt de rangorde tussen deze gebouwen vastgesteld. Dit is de rangorde zoals deze is vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien de rangorde opnieuw moet worden vastgesteld, omdat nieuwe gebouwen moeten worden toegevoegd, wordt de rangorde als volgt vastgesteld.

Het hoofdgebouw krijgt nummer 1, vervolgens vindt doornummering plaats voor de dislocaties met een permanente bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit en vervolgens de dislocaties met een tijdelijk bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit.

Het hoofdgebouw is het gebouw dat qua oppervlakte, indeling en bouwkundige staat, het meest geschikt is om als het enige gebouw voor de school te dienen. Dit is in de regel het grootste gebouw. De vaststelling van de rangorde vindt plaats conform het vorenstaande tenzij na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en burgemeester en wethouders, burgemeester en wethouders anders beslissen.

2.4 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De terreinoppervlakte behorende bij nieuw in de bekostiging op te nemen gebouwen of uitbreiding van gebouwen wordt vastgelegd conform de bij het kadaster vastgelegde gegevens.

2.5 Inventaris

De inventarisgegevens betreffen de gegevens ter vaststelling van het aantal groepen van de desbetreffende school waarvoor het onderwijsleerpakket en meubilair aanwezig is. Het aantal groepen waarvoor inventaris aanwezig is, is gelijk aan het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is bij aanvang van het schooljaar 1996/1997.

2.6 Gymnastiekruimten

2.6.1 Gymnastiekruimte

De capaciteit van een gymnastiekruimte voor het (voortgezet) speciaal onderwijs bedraagt 40 klokuren.

2.6.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekruimten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

2.6.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

3 Voortgezet onderwijs

De capaciteit van de gebouwen in het voortgezet onderwijs wordt vastgelegd in gegevens over:

- de bruto vloeroppervlakte van gebouwen;
- het aantal lesruimten;
- het aantal gymnastieklokalen.

3.1 Hoofdgebouwen, nevenvestigingen en dislocaties met een permanente of een tijdelijke bouwaard

De bruto vloeroppervlakte (verder aan te duiden als BVO) van een gebouw is de BVO zoals vastgelegd in de Basisregistratie Huisvesting (BRHU) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De BVO voor nieuw in de bekostiging op te nemen gebouwen wordt vastgesteld op basis van het gestelde in III 2 de Meetinstructie voor het vaststellen van de BVO.

Naast de bruto vloeroppervlakte moet het gegeven aantal lesruimten worden vastgelegd, evenals het gegeven aantal gymnastieklokalen. Indien een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

3.2 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

De vaststelling van de rangorde geschiedt om te kunnen bepalen van welk gebouw als eerste het gebruik beëindigd wordt als er sprake is van een daling van het aantal leerlingen. Dit is het gebouw met het hoogste rangordenummer. Indien een voorziening in de huisvesting bestaat uit een hoofdgebouw (of nevenvestiging) en een of meer dislocaties, wordt de rangorde tussen deze gebouwen vastgesteld. Dit is de rangorde zoals vastgelegd in de Basisregistratie Huisvesting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien de rangorde opnieuw moet worden vastgesteld, doordat nieuwe gebouwen moeten worden toegevoegd, wordt de rangorde als volgt vastgesteld.

Het hoofdgebouw krijgt nummer 1, vervolgens vindt doornummering plaats voor de dislocaties met een permanente bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit en vervolgens de dislocaties met een tijdelijke bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit. De vaststelling van de rangorde vindt plaats conform het vorenstaande tenzij na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en burgemeester en wethouders, burgemeester en wethouder anders beslissen.

3.3 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals is vastgelegd in de Basisregistratie Huisvesting (BRHU) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De terreinoppervlakte behorende bij nieuw in de bekostiging op te nemen gebouwen of uitbreiding van gebouwen wordt vastgelegd conform de bij het kadaster vastgelegde gegevens.

3.4 Inventaris

Voor de inventaris is het uitgangspunt dat op 1 januari 1997 alle instellingen voor voortgezet onderwijs zijn voorzien van een inventaris.

Het aantal lesruimten als zodanig is de basis voor de vaststelling van de omvang van de aanwezige inventaris.

3.5 Gymnastiekruimten

3.5.1 Gymnastiekruimte

De capaciteit van een gymnastiekruimte voor het voortgezet onderwijs bedraagt 40 uur.

3.5.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekruimten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

3.5.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

DEEL B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

1 Basisonderwijs

1.1 Lesgebouwen

In het basisonderwijs is het aantal groepen bepalend voor de huisvestingsbehoefte. Het aantal groepen wordt bepaald aan de hand van het aantal formatieplaatsen. Het bepalen van de huisvestingsbehoefte als gevolg van een aanvraag voor opnemning op het programma, is afhankelijk van de vraag of een voor blijvend gebruik bestemde voorziening dan wel een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt toegekend. Het aantal formatieplaatsen wordt als volgt bepaald.

Ten behoeve van de bepaling van de omvang van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening wordt voor de bepaling van het aantal formatieplaatsen niet gerekend met het aantal gewogen leerlingen maar met het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, verhoogd met 3 %. Het verkregen getal wordt naar beneden afgerond. In tabel 5, Schema formatieplaatsen, is de formatie weergegeven voor de verschillende aantallen leerlingen. Het aantal formatieplaatsen wordt alleen naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

Ten behoeve van de bepaling van de omvang van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt voor de bepaling van het aantal formatieplaatsen uitgegaan van de volgende formule:

$$F = A + (B-A)/2 + C + (D : 2)$$

waarbij:

- F = het aantal formatieplaatsen;
- A = het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van het schema in artikel 8 van het Formatiebesluit WBO 1992, met dien verstande dat niet wordt gerekend met het gewogen aantal leerlingen doch met het feitelijk aantal leerlingen op de teldatum, verhoogd met het opslagpercentage, bedoeld in artikel 7, vierde lid, van het Formatiebesluit WBO 1992, waarbij het verkregen getal wordt afgerond naar beneden; of, indien artikel 12 van het Formatiebesluit WBO 1992 is toegepast: het aantal formatieplaatsen, berekend met toepassing van artikel 12, eerste lid, van het Formatiebesluit WBO 1992, met dien verstande dat niet wordt gerekend met het gewogen aantal leerlingen doch met het feitelijk aantal leerlingen dat staat ingeschreven op het tijdstip dat volgens artikel 12 is toegepast;
- B = het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van het schema in artikel 8 van het Formatiebesluit WBO 1992 verhoogd met het opslagpercentage, bedoeld in artikel 7, vierde lid, van het Formatiebesluit WBO 1992; of, indien artikel 12 van het Formatiebesluit WBO 1992 is toegepast: het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend met toepassing van artikel 12, eerste lid, van het Formatiebesluit WBO 1992;
- C = het aantal formatieplaatsen, toegekend op basis van artikel 96a, derde lid, van de wet, dat krachtens de ministeriële regeling, bedoeld in artikel 17, derde lid, van dit besluit in aanmerking wordt genomen bij de berekening van het aantal te huisvesten groepen leerlingen;
- D = het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend op basis van artikel 14, onderdeel a, van het Formatiebesluit WBO 1992.

In tabel 5, Schema formatieplaatsen, is de formatie weergegeven voor de verschillende aantallen (on)gewogen leerlingen.

Tabel 5 Schema formatieplaatsen

De formatie wordt berekend aan de hand van onderstaand schema:

(on)gewogen aantal formatieplaatsen leerlingen		(on)gewogen aantal formatieplaatsen leerlingen	
1 tot en met 30	2,0	252 tot en met 260	8,9
31 tot en met 36	2,2	261 tot en met 268	9,2
37 tot en met 42	2,4	269 tot en met 277	9,5
43 tot en met 49	2,6	278 tot en met 285	9,8
50 tot en met 56	2,8	286 tot en met 293	10,1
57 tot en met 63	3,0	294 tot en met 302	10,4
64 tot en met 70	3,2	303 tot en met 310	10,7
71 tot en met 77	3,4	311 tot en met 319	11,0
78 tot en met 84	3,6	320 tot en met 327	11,3
85 tot en met 91	3,8	328 tot en met 335	11,6
92 tot en met 98	4,0	336 tot en met 344	11,9
99 tot en met 105	4,2	345 tot en met 352	12,2
106 tot en met 116	4,4	353 tot en met 361	12,5
117 tot en met 126	4,7	362 tot en met 369	12,8
127 tot en met 137	5,0	370 tot en met 377	13,1
138 tot en met 147	5,3	378 tot en met 386	13,4
148 tot en met 158	5,6	387 tot en met 394	13,7
159 tot en met 168	5,9	395 tot en met 403	14,0
169 tot en met 179	6,2	404 tot en met 411	14,3
180 tot en met 189	6,5	412 tot en met 419	14,6
190 tot en met 199	6,8	420 tot en met 428	14,9
200 tot en met 209	7,1	429 tot en met 436	15,2
210 tot en met 218	7,4	437 tot en met 445	15,5
219 tot en met 226	7,7	446 tot en met 453	15,8
227 tot en met 235	8,0	454 tot en met 461	16,1
236 tot en met 243	8,3	462 tot en met 470	16,4
244 tot en met 251	8,6	471 tot en met 478	16,7

en vervolgens boven het aantal van 478 (on)gewogen leerlingen telkens voor achtereenvolgens 9, 8, 8, 9 en 8 (on)gewogen leerlingen verhoogd met 0,3 formatieplaats.

1.2 Gymnastiekruimten

Het aantal groepen is bepalend voor het aantal klouren gymnastiek. Per groep leerlingen 6 tot 12 jarigen wordt maximaal 1,5 klokuur gymnastiek vergoed (cf. artikel 29 en 30 van de verordening). Het aantal groepen is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen. Voor de vaststelling van het aantal formatieplaatsen is het aantal leerlingen (ongewogen + helft van de gewichtenscore) bepalend. De relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal formatieplaatsen is weergegeven in tabel 5, Schema formatieplaatsen.

Voor de vaststelling van de structurele noodzaak van een nieuwe accommodatie, wordt het aantal groepen bepaald door het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaand aan elk jaar waarop de prognose, als bedoeld in bijlage II, betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, verhoogd met 3 %. Het verkregen getal wordt naar beneden afgerond. De relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal formatieplaatsen (het aantal groepen) is weergegeven in tabel 5, Schema formatieplaatsen.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

2.1 Lesgebouwen

In het (voortgezet) speciaal onderwijs is het aantal groepen bepalend voor de omvang van de permanente en voor de omvang van de tijdelijke voorziening. Het aantal groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de N factor. De N factor bepaalt de maximale groepsgrootte. In onderstaande tabel 6, N factor, is de groepsgrootte per onderwijssoort en per schooltype weergegeven (artikel 14 Formatiebesluit ISOVSO). Het getal wordt alleen naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

Tabel 6 N factor

Onderwijssoort

	SO	N factor	N factor VSO
Dove kinderen (DO)		6	6
Slechthorende kinderen (SH)		12	7
Kinderen met spraakmoeilijkheden die niet tevens behoren tot dove of slechthorende kinderen (ES)		12	7
Blinde kinderen (BL)		12	7
Slechtziende kinderen (SZ)		12	7
Lichamelijk gehandicapte kinderen (LG)		12	7
Kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen (ZH)		12	7
Langdurig zieke kinderen (LZ)		13	7
Moeilijk lerende kinderen (MLK)		15	14
Zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)		12	12
Zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK)		12	7
Kind met leer- en opvoedingsmoeilijkheden (LOM)		15	14
Kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten (PI)		10	7
Meervoudig gehandicapte kinderen (MG)		7*	7*
In hun ontwikkeling bedreigde kleuters (IOBK)		12	-

* tenzij bij beschikking van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen anders is vastgesteld.

De bepaling van het aantal groepen van een SOVSO school of een SO school waaraan een of meer afdelingen zijn verbonden, vindt voor de verschillende schooltypen afzonderlijk plaats, waarna de afzonderlijk vastgestelde ruimtebehoeften worden gesommeerd.

2.2 Gymnastiekruinten

Het aantal groepen is bepalend voor het aantal klokuren gymnastiek. Per groep met leerlingen jonger dan 6 jaar wordt, indien de school niet de beschikking heeft over een speellokaal, maximaal 3,75 klokuur gymnastiek vergoed. Per groep met leerlingen van 6 jaar en ouder wordt maximaal 2,25 klokuur gymnastiek vergoed.

Het aantal groepen is afhankelijk van het aantal leerlingen. Het aantal groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de N factor. De N factor is bepalend voor de groepsgrootte. In tabel 6 is de N factor weergegeven. Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma hoger is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

Voor de vaststelling van de structurele noodzaak van een nieuwe accommodatie wordt het aantal groepen bepaald aan de hand van de prognose als bedoeld in bijlage II. De bepaling van het aantal groepen van een SOVSO school of een SO school waaraan een of meer afdelingen zijn verbonden, vindt voor de verschillende schooltypen afzonderlijk plaats.

3 Voortgezet onderwijs

3.1 Lesgebouwen

In het voortgezet onderwijs wordt met behulp van het Ruimtebehoeftemodel (RBM) de ruimtebehoefte per leerling per onderwijssoort bepaald.

De in onderstaande tabel 7.1 Berekening van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs vermelde bruto vloeroppervlakten vormen de grondslag voor de bepaling van de omvang van de voorzieningen in de huisvesting.

Vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met deze oppervlakten en verhoging met de vaste voet per instelling en, indien van toepassing, een vaste voet per afdeling geeft, uitgedrukt in bruto m² per leerling, de totale ruimtebehoefte van de instelling.

Voor een volledige beschrijving van de systematiek van het ruimtebehoeftemodel en voor de verdeling van de met behulp van tabel 7.1 berekende bruto vloeroppervlakte per leerling over de lokaalsoorten wordt verwezen naar de 28 schoolsoortspecifieke tabellen, die zijn opgenomen in de toelichting bij dit hoofdstuk.

Tabel 7.1 Berekening van de ruimtebehoefte lesgebouwen voortgezet onderwijs

Vaste voet per instelling: 980 m² bruto vloeroppervlakte (BVO) (vermeld bij onderbouw)

Soort onderwijs:	BVO/leerling	BVO vaste voet
onderbouw	6.00	980
bovenbouw mavo	5.79	0
bovenbouw havo	5.64	0
bovenbouw atheneum	5.75	0
bovenbouw gymnasium	5.70	0
bovenbouw lyceum	5.73	0
bovenbouw bouwtechniek	13.35	298
bovenbouw consumptieve techniek	11.07	196
bovenbouw elektrotechniek	7.86	170
bovenbouw grafische techniek	9.80	166
bovenbouw installatietechniek	9.80	166
bovenbouw mechanische techniek	10.67	230
bovenbouw motorvoertuigetechniek	11.07	196
bovenbouw bouwtechniek individueel	16.24	0
bovenbouw mechanische techniek individueel	3.67	0
bovenbouw consumptieve techniek individueel	14.39	0
bovenbouw verzorging	8.24	168
bovenbouw uiterlijke verzorging	7.72	148
bovenbouw mode en kleding	8.88	124
bovenbouw verkoop	6.08	81
bovenbouw administratie	5.86	72
bovenbouw handel	6.34	181
bovenbouw verzorging individueel	9.70	0
bovenbouw uiterlijke verzorging individueel	9.00	0
bovenbouw mode en kleding individueel	10.35	0
bovenbouw verkoop individueel	6.85	0
bovenbouw administratie individueel	6.50	0
bovenbouw avmb individueel	8.48	103

3.2 Gymnastiekruimten

De in onderstaande tabel 7.2 Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie voortgezet onderwijs vermelde bruto vloeroppervlakten vormen de grondslag voor de bepaling van de omvang van de voorzieningen in de huisvesting ten behoeve van gymnastiekonderwijs.

Tabel 7.2 Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie Voortgezet Onderwijs

Onderwijssoort	m ² bvo per leerling
onderbouw	1.66
bovenbouw mavo	1.11
bovenbouw havo	0.74
bovenbouw atheneum	0.83
bovenbouw gymnasium	0.83
bovenbouw lyceum	0.83
bovenbouw bouwtechniek	1.38
bovenbouw consumptieve techniek	1.38
bovenbouw electrotechniek	1.38
bovenbouw grafische techniek	1.38
bovenbouw installatietechniek	1.38
bovenbouw mechanische techniek	1.38
bovenbouw motorvoertuigetechniek	1.38
bovenbouw bouwtechniek individueel	1.57
bovenbouw mechanische techniek individueel	1.57
bovenbouw consumptieve techniek individueel	1.57
bovenbouw verzorging	1.38
bovenbouw uiterlijke verzorging	1.38
bovenbouw mode en kleding	1.38
bovenbouw verkoop	1.38
bovenbouw administratie	1.38
bovenbouw handel	1.38
bovenbouw verzorging individueel	1.57
bovenbouw uiterlijke verzorging individueel	1.57
bovenbouw mode en kleding individueel	1.57
bovenbouw verkoop individueel	1.57
bovenbouw administratie individueel	1.57
bovenbouw avmb individueel	1.57

DEEL C De bepaling van de omvang van de toekenning

De bepaling van de omvang van een inhoudelijk goedgekeurde voorziening is noodzakelijk om op basis van bijlage IV, de financiële normering, de financiële consequenties vast te stellen.

1 Basisonderwijs

1.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen waarvoor huisvesting tenminste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is. Het verschil is minimaal 1 groep. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoefte.

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing of door aanpassing in combinatie met uitbreiding van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: De bepaling van de capaciteit. Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw, dan wel aanpassing en uitbreiding van het gebouw, hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor permanent gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

1.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is. Het verschil is minimaal 1 groep.

Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoefte.

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: De bepaling van de capaciteit.

Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw, hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtetehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting, tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar, noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtetehoefte.

1.3 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en het gestelde in bijlage III, deel D.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd en de normatief noodzakelijke eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket voor het aantal groepen, op basis van het aantal gewogen leerlingen, zoals normatief kan worden gevormd op de, voor het indienen van de aanvraag, laatst bekende teldatum.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van het meubilair, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het meubilair, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor eerste aanschaf van het meubilair is bekostigd en de normatief noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor het aantal groepen, op basis van het aantal ongewogen leerlingen, zoals normatief kan worden gevormd op de, voor het indienen van de aanvraag, laatst bekende teldatum.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

1.4 Gymnastiekruimten

De omvang van de goedgekeurde nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door de minimumnormen bij de realisering zoals aangegeven in onderdeel D van deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde uitbreiding van een gymnastiekruimte wordt bepaald door de goedgekeurde onderdelen zoals aangegeven bij de criteria voor de beoordeling van een voorziening in lichamelijke oefening, het onderdeel uitbreiding (bijlage I).

De omvang van de goedgekeurde aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om de gymnastiekruimte, dan wel de uitbreiding van de gymnastiekruimte te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van de gymnastiekruimte, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan waarvoor de gymnastiekruimte oorspronkelijk is bedoeld.

De omvang van het goedgekeurde onderhoud aan de gymnastiekruimte wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

2.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen waarvoor huisvesting tenminste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoeft.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is. Het verschil is minimaal 1 groep. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoeft.

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing of door aanpassing in combinatie met uitbreiding van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: De bepaling van de capaciteit. Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw, dan wel aanpassing en uitbreiding van het gebouw, hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor permanent gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

2.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen waarvoor huisvesting

noodzakelijk is tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoeft.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is. Het verschil is minimaal 1 groep. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoeft.

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: De bepaling van de capaciteit.

Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting, medegebruik, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting, tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar, noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven onder B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtehoeft.

2.3 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen zoals gesteld ten aanzien van de terreinoppervlakte en het gestelde in bijlage III, deel D.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair is bekostigd en de normatief noodzakelijke eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair voor het aantal groepen zoals normatief kan worden gevormd, op basis van de, voor het indienen van de aanvraag, laatst bekende teldatum.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, danwel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

2.4 Gymnastiekruimten

De omvang van de goedgekeurde nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door de minimumnormen bij realisering zoals aangegeven in onderdeel D van deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde uitbreiding van een gymnastiekruimte wordt bepaald door de goedgekeurde onderdelen zoals aangegeven bij de criteria voor de beoordeling van een voorziening in lichamelijke oefening, het onderdeel uitbreiding (bijlage I).

De omvang van de goedgekeurde aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om de gymnastiekruimte, dan wel de uitbreiding van de gymnastiekruimte te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van de gymnastiekruimte, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan voor wie de gymnastiekruimte oorspronkelijk is bedoeld.

De omvang van het goedgekeurde onderhoud aan de gymnastiekruimte wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

3 Voortgezet onderwijs

3.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting tenminste vijftien jaar noodzakelijk is. De hieruit voortkomende ruimtebehoefte wordt bepaald aan de hand van het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in de toelichting van deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting tenminste vijftien jaar noodzakelijk is en de huisvesting die aanwezig is.

De ruimtebehoefte wordt in eerste instantie bepaald met behulp van tabel 7.1, berekening van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs. Indien op grond van deze uitkomst een tekort aan ruimte wordt geconstateerd, wordt eveneens onder toepassing van het Ruimtebehoeftemodel de naar soort lokalen uitgewerkte ruimtebehoefte bepaald.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. De ruimtebehoefte wordt bepaald met het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor permanent gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen aanwezig op de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag en de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare ruimte. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening aanpassing de binnenzijde van het gebouw betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om de onbelemmerde voortgang van het onderwijs te kunnen garanderen voor het aantal leerlingen waarvoor huisvesting tenminste vijftien jaar noodzakelijk is en voor zover de kosten van deze activiteiten een wettelijk vastgelegd drempelbedrag per leerling te boven gaan.

3.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door het aantal leerlingen waarvoor huisvesting tenminste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. De hieruit voortkomende ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen waarvoor huisvesting tenminste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare huisvesting. Het verschil is minimaal 1 lokaal. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. De ruimtebehoefte wordt bepaald met het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen aanwezig op de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag en de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare ruimte. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal leerlingen waarvoor huisvesting tenminste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte.

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening huur sportterrein bedraagt ten hoogste acht weken per kalenderjaar. Het aantal lestijden waarvoor vergoeding wordt gegeven wordt bepaald aan de hand van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 7.2 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal: (aantal leerlingen x 32 x m² bvo gym) : 460.

3.3 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijk oppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair, is gekoppeld aan de omvang van de toegekende voorziening in de huisvesting.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening aanpassing de buitenzijde van het gebouw of het terrein betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om de onbelemmerde voortgang van het onderwijs te kunnen garanderen voor het aantal leerlingen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

3.4 Gymnastiekruimten

De omvang van de goedgekeurde nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in de toelichting bij deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde uitbreiding van een gymnastiekruimte wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen, waarvoor gymnastiekruimte tenminste vijftien jaar noodzakelijk is (te bepalen met behulp van het ruimtebehoeftemodel) en de gymnastiekruimte die aanwezig is.

De omvang van de goedgekeurde aanpassing, de buitenzijde van het gebouw of het terrein betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde aanpassing, de binnenzijde van het gebouw betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs en voor zover de kosten van deze activiteiten een wettelijk vastgelegd drempelbedrag van per leerling te boven gaan.

De omvang van het goedgekeurde terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om de gymnastiekruimte, dan wel de uitbreiding van de

gymnastiekruimte te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van de gymnastiekruimte, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan waarvoor de gymnastiekruimte oorspronkelijk is bedoeld.

De omvang van het goedgekeurde herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voorziening medegebruik gymnastiekruimte wordt uitgedrukt in lestijden. Het aantal lestijden gymnastiek wordt bepaald met behulp van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 7.2 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal: (aantal leerlingen x 32 x m² bvo gym) : 460.

Hierop wordt het aantal in eigen accommodatie te verzorgen lessen in mindering gebracht (zie 3.6.1).

DEEL D Minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen

1 Basisonderwijs

- minimum terreinoppervlakte betrekking hebbende op het verharde gedeelte: 3 m²/ll met een minimum van 300 m² netto, vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 m² netto;
- 1 speellokaal per school met een minimum netto oppervlakte van 84 m²;
- minimumoppervlakte leslokaal: 42 m² netto.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

- minimum terreinoppervlakte betrekking hebbende op het verharde gedeelte: 3 m²/ll met een minimum van 300 m² netto, vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 m² netto;
- een speellokaal heeft een minimum netto oppervlakte van 84 m²;
- minimum oppervlakte leslokaal: 42 m² netto.

3 Voortgezet onderwijs

Minimum afmetingen, uitgedrukt in netto m²:

theorielokaal:	42 m ²
theorievaklokaal:	50 m ²
vaklokaal natuurkunde:	50 m ²
vaklokaal biologie:	50 m ²
vaklokaal scheikunde:	60 m ²
vaklokaal handvaardigheid:	60 m ²
vaklokaal overig:	80 m ²
specifiek vaklokaal lassen:	50 m ²
specifiek vaklokaal meten:	50 m ²
werkplaats:	115 m ²
restaurant:	80 m ²

4 Gymnastiekruimten

- De oefenruimte is minimaal 252 m² netto.
- De hoogte van de oefenruimte is minimaal 5 m.
- Het gymnastiekgebouw bevat ten minste 2 kleedruimten en een was- / douchegelegenheid.

III 1 Overzicht Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs

De vaststelling van de bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw:

De bruto vloeroppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakten van alle onderwijsruimten en andere ruimten op alle vloerniveaus.

De bruto vloeroppervlakte van ieder vloerniveau wordt begrensd door de buitenomtrek c.q. het buitenvlak van de begrenzing van het gebouw op vloerhoogte.

De oppervlakte van trappen en liften dient op ieder vloerniveau tot de bruto vloeroppervlakte te worden gerekend.

De oppervlakte van verbindende ruimten tussen in of aanpandige gymnastieklokalen wordt toegerekend aan het lesgebouw.

Bij scheidingswanden tussen het lesgebouw en in of aanpandig gelegen gymnastieklokalen wordt de bruto vloeroppervlakte gerekend tot het hart van de scheidingsconstructie.

Tot de bruto vloeroppervlakte wordt niet gerekend een schalmgat of een vide, voor zover de oppervlakte daarvan groter is dan 4 m².

Uitzonderingen:

In en aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn, worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend.

Indien de bruto vloeroppervlakte niet of moeilijk te bepalen is, mogen de netto oppervlakten van alle ruimten worden opgeteld. De bruto vloeroppervlakte wordt dan verkregen door de gevonden nettovloeroppervlakte te vermenigvuldigen met de factor 1,1.

Bij zolderruimten, kelders of souterrains in gebruik als onderwijsruimte of andere ruimte, wordt de bruto vloeroppervlakte bepaald door de nettovloeroppervlakte van dat deel van de ruimte met een vrije hoogte > 2,60 m te vermenigvuldigen met de factor 1,1.

Voor zover een zolderruimte, kelder of souterrain wordt gebruikt als berging, keuken, stencilruimte of werkkast telt deze niet mee voor de berekening van de bruto vloeroppervlakte.

III 2 Overzicht Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs

Deze meetinstructie is bedoeld voor nieuwe (gedeelten van) gebouwen of voor situaties waar gekozen wordt voor het niet overnemen van gegevens van het ministerie van OCenW.

De bruto oppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakte van alle tot het gebouw behorende beloopbare binnenruimten. De bruto vloeroppervlakte wordt gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande buitenconstructies, die de ruimten omhullen.

Tot de bruto oppervlakte behoort eveneens:

- de oppervlakte van trapgaten, liftschachten, en leidingschachten op elk vloerniveau;
- de oppervlakte van vrijstaande uitwendige kolommen, voor zover groter dan 0,5 m².

Uitzonderingen:

- De oppervlakten van overdekte niet door vaste buitenbegrenzings omsloten ruimten worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend, ongeacht de vloerconstructie of wijze van verharding. Dit betreft luifels, dakoverstekken, de ruimte onder op kolommen staande verdiepingen, fietsenstallingen (al dan niet overdekt) en dergelijke.
- Open brand of vluchttrappen aan de buitenzijde van een gebouw worden bij de bepaling van de bruto oppervlakte niet meegerekend.
- Niet beloopbare kelders en/of zolders worden niet meegerekend.

TOELICHTING

Deel A De bepaling van de capaciteit

Basisonderwijs

Capaciteit van de gebouwen

De vaststelling van de capaciteit van de gebouwen, ten behoeve van de nulmeting en later, is van belang om aanvragen voor uitbreiding te kunnen beoordelen maar ook om de leegstand te kunnen bepalen ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gebouwen wordt vastgelegd in een aantal groepen. De eerste keer geschiedt dit in de nulmeting. Lang niet alle gebouwen voldoen aan de voor de decentralisatie gehanteerde oppervlakenormering, vooral veel oudere gebouwen hebben meer m² BVO dan behoort bij het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Indien een dergelijk gebouw moet worden uitgebreid is het reëel naar de mogelijkheid te kijken of met de uitbreiding de overdimensionering van het gebouw kan worden teruggedrongen. Van belang daarbij is onder andere de BVO van het gebouw. De BVO is een gegeven dat is vastgelegd in de gegevensadministratie van het Ministerie van OCenW en als zodanig meermaals geverifieerd. De capaciteit van het gebouw is ook een bij het Ministerie van OCenW vastliggend gegeven, maar is normatief, aan de hand van oppervlaktetabellen vastgesteld. De werkelijkheid kan afwijkend zijn van de registratie. Om deze reden is gekozen voor een nieuwe vaststelling van de capaciteit van de gebouwen. De capaciteit van een gebouw in groepen is gelijk aan het aantal lokalen in het gebouw. Indien de normatieve BVO behorend bij het vastgestelde aantal groepen dat in het gebouw kan worden gehuisvest, lager is dan de werkelijke BVO, is het gebouw overgedimensioneerd. Het aantal m² van deze overdimensionering is van belang op het moment dat een gebouw moet worden uitgebreid. Op dat moment kan worden bezien in hoeverre de fysieke uitbreiding van het gebouw kan worden beperkt, terwijl de noodzakelijke capaciteitsvergroting van het gebouw wordt gerealiseerd. De vermindering van de overdimensionering van de BVO van het gebouw is van belang om een gunstiger uitgangspunt te creëren voor de vergoeding van de materiële exploitatie.

Rangordebepaling

Indien de school beschikt over meerdere gebouwen, een hoofdgebouw en dislocaties, wordt een rangorde vastgesteld voor het geval dat het leerlingaantal terugloopt, en als gevolg daarvan moet worden bepaald of en zo ja, welke gebouwen kunnen worden afgestoten. Het hoofdgebouw heeft vanzelfsprekend het laagste nummer: wordt dus als laatste afgestoten. De dislocaties die een permanente bouwaard hebben worden later afgestoten dan dislocaties met een tijdelijke bouwaard. Vervolgens hebben de kleinste gebouwen het hoogste rangnummer omdat deze gebouwen eerder zullen kunnen worden afgestoten dan grotere gebouwen. De rangorde is nu bij het ministerie van OCenW vastgelegd en wordt als zodanig overgenomen. Er zijn redenen denkbaar om voor een andere rangorde te kiezen. Bijvoorbeeld een kleinere dislocatie kan structureel voldoende huisvesting bieden en door de rangorde aan te passen kan de grotere dislocatie worden afgestoten. In een dergelijk geval stellen burgemeester en wethouders, na overleg met het bevoegd gezag, een andere volgorde van de dislocaties vast.

Terrein

De terreinoppervlakte in het basisonderwijs wordt voor de eerste keer geregistreerd. De gegevens zoals deze bij het Kadaster zijn vastgelegd, zijn maatgevend voor de gemeentelijke administratie. Voor het openbaar onderwijs is in niet alle gevallen de terreinoppervlakte geregistreerd die hoort bij het onderwijsgebouw. Het kan zijn dat de terreinoppervlakte van het openbaar groen en andere openbare gebouwen als één geheel is geregistreerd. In die gevallen wordt geen terreinoppervlakte geregistreerd.

Inventaris

De hoeveelheid inventaris die is verstrekt is van belang voor het moment dat uitbreiding hiervan wordt gevraagd. Er wordt van uitgegaan dat een inventaris is verstrekt voor het aantal groepen waarvoor voor het schooljaar 1996/1997 huisvesting zou kunnen worden gevraagd.

Gymnastiekruimten

De vaststelling van de capaciteit van de gymnastiekruimten is van belang vanwege aanvragen voor uitbreiding van het aantal klokuren dat gebruik wordt gemaakt van een gymnastiekruimte maar ook vanwege de bepaling van leegstand ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gymnastiekruimten wordt vastgelegd in een aantal klokuren. Een gymnastiekruimte behorende tot een school voor basisonderwijs kan 40 klokuren worden gebruikt. Een school voor het basisonderwijs kan gezien de schooltijden van de school echter niet meer dan 26 klokuren gebruik maken van de gymnastiekruimte. Indien een school aanspraak maakt (kan maken) op klokuren gebruik van een andere gymnastiekruimte dan behorende bij de school dan is de capaciteit van deze gymnastiekruimte ten behoeve van de betreffende school bepaald door het aantal uren dat deze gymnastiekruimte beschikbaar is gedurende de schooltijden van de school waarvoor de klokuren noodzakelijk zijn. Het betreft een gymnastiekruimte behorend bij een andere school in het primair of voortgezet onderwijs, een sportaccommodatie van de gemeente of een sportaccommodatie beheerd door derden.

De terreinoppervlakte van een gymnastiekruimte is de oppervlakte zoals deze is geregistreerd bij het Kadaster. In veel gevallen zal de gymnastiekruimte gelegen zijn op het terrein van de school en als zodanig opgenomen zijn in de terreinoppervlakte van het lesgebouw. In dat geval heeft het geen zin de terreinoppervlakte voor de gymnastiekruimte afzonderlijk te registreren omdat bij een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het terrein van de gymnastiekruimte, bijvoorbeeld omdat het gebouw wordt uitgebreid met een kleedruimte, de totale terreinoppervlakte van het lesgebouw en de gymnastiekruimte wordt bekeken ter beoordeling van een noodzakelijke uitbreiding van het terrein. In het enkele geval dat de gymnastiekruimte op een afzonderlijk terrein is gelegen, los van het terrein van het lesgebouw, wordt de terrein- oppervlakte geregistreerd.

Ten aanzien van de inventaris van de gymnastiekruimten is bepaald dat deze wordt geacht voldoende te zijn. Dit impliceert dat slechts voor nieuw te realiseren gymnastiekruimten een aanvraag voor eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair kan worden gesanctioneerd. In het enkele geval dat voor de invulling van het noodzakelijke aantal klokuren gymnastiek wordt verwezen naar medegebruik van een beschikbare gymnastiekruimte kan, indien vaststaat dat het meubilair niet geschikt is voor de groep leerlingen die de gymnastiekruimte in gebruik gaat nemen, aanvullend meubilair worden verstrekt.

(Voortgezet) speciaal onderwijs

Capaciteit van de gebouwen

De vaststelling van de capaciteit van de gebouwen is van belang om aanvragen voor uitbreiding te kunnen beoordelen maar ook om de leegstand te kunnen bepalen ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gebouwen wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen. De eerste keer geschiedt dit in de nulmeting. Lang niet alle gebouwen voldoen aan de voor de decentralisatie gehanteerde oppervlakenormering, vooral veel oudere gebouwen hebben meer m² BVO dan behoort bij het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Indien een dergelijk gebouw moet worden uitgebreid is het reëel naar de mogelijkheid te kijken of met de uitbreiding van de zogenaamde overdimensionering van het gebouw kan worden teruggedrongen. Van belang daarbij is onder andere de BVO van het gebouw. De BVO is een gegeven dat is vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van OCenW en als zodanig meermaals geverifieerd. De capaciteit van het gebouw is ook een bij het ministerie van OCenW vastliggend gegeven, maar is normatief, aan de hand van het aanwezige aantal lokalen vastgesteld. De werkelijkheid kan afwijkend zijn van deze registratie. Om deze reden is gekozen voor een nieuwe vaststelling van de capaciteit van de gebouwen. De capaciteit van een gebouw, vastgesteld aan de hand van het aantal groepen, is gelijk aan het aantal lokalen in het gebouw verminderd met 1. In het speciaal onderwijs wordt het aantal lokalen verminderd met 2, indien het gebouw bestaat uit meer dan 13 lokalen en wordt het

aantal lokalen verminderd met 3 indien het gebouw bestaat uit meer dan 26 lokalen om het aantal groepen te bepalen waarvoor het gebouw normatief geschikt is. In het voortgezet t speciaal onderwijs wordt het aantal lokalen verminderd met 2 indien het gebouw bestaat uit meer dan 14 lokalen en wordt het aantal lokalen verminderd met 3 indien het gebouw bestaat uit meer dan 28 lokalen om het aantal groepen te bepalen waarvoor het gebouw normatief geschikt is.

Indien de normatieve BVO behorend bij het vastgestelde aantal groepen dat in het gebouw kan worden gehuisvest, lager is dan de werkelijke BVO, is het gebouw overgedimensioneerd. Het aantal m² van deze overdimensionering is van belang op het moment dat een gebouw moet worden uitgebreid. Op dat moment kan worden gezien in hoeverre de fysieke uitbreiding van het gebouw kan worden beperkt, terwijl de noodzakelijke capaciteitsvergroting van het gebouw wordt gerealiseerd. De vermindering van de overdimensionering van de BVO van het gebouw is van belang om een gunstiger uitgangspunt te creëren voor de vergoeding van de materiële exploitatie.

In tabel 4, Ruimtenormering (V)SO, is de genormeerde BVO weergegeven onderscheiden naar de verschillende schoolsoorten. De bepaling van de genormeerde BVO voor een scholengemeenschap van 6 groepen speciaal onderwijs en 5 groepen voortgezet speciaal onderwijs voor visueel gehandicapten is als volgt:

- vaste voet voor een scholengemeenschap visueel gehandicapten 727 m²
- het totaal aantal groepen is 11 waarvan 3 in de vaste voet zijn opgenomen dus voor 8 groepen geldt het aantal m² per groep: $8 * 96 = 768 \text{ m}^2$
- ten behoeve van de groepen van het VSO dient een correctie te worden gemaakt: $5 * -10 = -50 \text{ m}^2$
- totaal $727 + 768 + (-50) = 1445 \text{ m}^2$

Rangordebepaling

Indien de school beschikt over meerdere gebouwen, een hoofdgebouw en dislocaties, wordt een rangorde vastgesteld voor het geval dat het leerlingaantal terugloopt, en als gevolg daarvan moet worden bepaald of en zo ja, welke gebouwen kunnen worden afgestoten. Het hoofdgebouw heeft vanzelfsprekend het laagste nummer: wordt dus als laatste afgestoten. De dislocaties die een permanente bouwaard hebben worden later afgestoten dan dislocaties met een tijdelijke bouwaard. Vervolgens hebben de kleinste gebouwen het hoogste rangnummer omdat deze gebouwen eerder zullen kunnen worden afgestoten dan grotere gebouwen. De rangorde is nu bij het Ministerie van OCenW vastgelegd en wordt als zodanig overgenomen. Er zijn redenen denkbaar om voor een andere rangorde te kiezen. Bijvoorbeeld: kan een kleinere dislocatie structureel voldoende huisvesting bieden en kan door de rangorde aan te passen de grotere dislocatie worden afgestoten? In een dergelijk geval stellen burgemeester en wethouders, na overleg met het bevoegd gezag, een andere volgorde van de dislocaties vast.

Terrein

De terreinoppervlakte in het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt voor de eerste keer geregistreerd. De gegevens zoals deze bij het Kadaster zijn vastgelegd, zijn maatgevend voor de gemeentelijke administratie. Voor het openbaar onderwijs is niet in alle gevallen de terreinoppervlakte geregistreerd die behoort bij het onderwijsgebouw. Het kan zijn dat de terreinoppervlakte van het openbaar groen en andere openbare gebouwen als één geheel is geregistreerd. In die gevallen wordt geen terreinoppervlakte geregistreerd.

Inventaris

De inventaris die is verstrekt is van belang voor het moment dat uitbreiding hiervan wordt gevraagd. Er wordt van uitgegaan dat de inventaris is verstrekt voor het aantal groepen waarvoor voor het schooljaar 1996/1997 huisvesting zou kunnen worden gevraagd.

Gymnastiekruimten

Het is van belang de capaciteit van de gymnastiekruimten vast te stellen vanwege aanvragen voor uitbreiding van het aantal klokuren gebruik van een gymnastiekruimte maar ook vanwege de bepaling van leegstand ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gymnastiekruimten wordt vastgelegd in een aantal klokuren. Een gymnastiekruimte behorende tot een school voor (voortgezet)

speciaal onderwijs kan 40 klokuren worden gebruikt. Een school voor het (voortgezet) speciaal onderwijs kan gezien de schooltijden van de school echter niet meer dan 26 klokuren gebruik maken van de gymnastiekruimte. Indien een school aanspraak maakt (kan maken) op klokuren gebruik van een andere gymnastiekruimte dan behorende bij de school wordt de capaciteit van deze gymnastiekruimte ten behoeve van de desbetreffende school bepaald door het aantal uren dat deze gymnastiekruimte beschikbaar is gedurende de schooltijden van de school waarvoor de klokuren noodzakelijk zijn. Het betreft een gymnastiekruimte behorend bij een andere school in het primair of voortgezet onderwijs, een sportaccommodatie van de gemeente of een accommodatie beheerd door derden.

De terreinoppervlakte van een gymnastiekruimte betreft de oppervlakte zoals deze is geregistreerd bij het Kadaster. In veel gevallen zal de gymnastiekruimte gelegen zijn op het terrein van de school en als zodanig opgenomen zijn in de terreinoppervlakte van het lesgebouw. In dat geval heeft het geen zin de terreinoppervlakte voor de gymnastiekruimte afzonderlijk te registreren omdat bij een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het terrein van de gymnastiekruimte, bijvoorbeeld omdat het gebouw wordt uitgebreid met een kleedruimte, de totale terreinoppervlakte van het lesgebouw en de gymnastiekruimte wordt bekeken. In het enkele geval dat de gymnastiekruimte op een afzonderlijk terrein is gelegen, los van het terrein van het lesgebouw, wordt de terreinoppervlakte geregistreerd.

Ten aanzien van de inventaris van de gymnastiekruimten is bepaald dat deze wordt geacht voldoende te zijn. Dit impliceert dat slechts voor nieuw te realiseren gymnastiekruimten een aanvraag voor eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair kan worden gesanctioneerd. In het enkele geval dat voor de invulling van het noodzakelijke aantal klokuren gymnastiek wordt verwezen naar medegebruik van een beschikbare gymnastiekruimte kan, indien vaststaat dat het meubilair niet geschikt is voor de groep leerlingen die de gymnastiekruimte in gebruik gaat nemen, aanvullend meubilair worden verstrekt.

Voortgezet onderwijs

De nulmeting beperkt zich in het voortgezet onderwijs waar het de gebouwen betreft tot een opname, c.q. overname van BRHU gegevens, van de bruto vloeroppervlakte. In het voortgezet onderwijs kan de belangstelling van leerlingen voor de verschillende onderwijssoorten/studierichtingen binnen instellingen sterk variëren, ook zonder dat het totale volume wijzigt. Dat heeft van tijd tot tijd wijzigingen van de functies van ruimten tot gevolg. Onder meer om deze reden is gekozen voor een eigen verantwoordelijkheid voor schoolbesturen, waar het de bouwkundige aanpassingen betreft aan de binnenzijde van de gebouwen (tot een wettelijk vastgelegd drempelbedrag per leerling). Een momentopname van gebouwgegevens op een niveau van afzonderlijke (les)ruimten is, gelet op deze eigen verantwoordelijkheid van schoolbesturen, niet zinvol.

Inventaris

De toekenning van inventaris is in het voortgezet onderwijs vanaf de invoeringsdatum van de decentralisatie gekoppeld aan de toekenning van een voorziening in de huisvesting. Deze methodiek wijkt fundamenteel af van de door OCenW gehanteerde systematiek, waarbij inventaristoekenningen juist niet gerelateerd waren aan toekenningen in de huisvesting. Bij de start van de nieuwe systematiek wordt ervan uitgegaan, dat alle scholen voor voortgezet onderwijs zijn voorzien van inventaris.

Gymnastieklokalen

Het gegeven aantal gymnastieklokalen in eigendom heeft de gemeente nodig om bij een aanvraag voor toewijzing van klokuren gymnastiek door een VO instelling te kunnen beoordelen hoeveel uren de school in de eigen huisvesting kan verzorgen.

De vaststelling van de capaciteit van de gymnastiekruimten is van belang vanwege aanvragen voor uitbreiding van het aantal klokuren dat gebruik wordt gemaakt van een gymnastiekruimte maar ook vanwege de bepaling van leegstand ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gymnastiekruimten wordt vastgelegd in een aantal uren. Een gymnastiekruimte behorende tot een school voor voortgezet onderwijs kan 40 uren worden gebruikt. Indien een school aanspraak maakt (kan maken) gedurende een aantal uren op het gebruik van een andere gymnastiekruimte dan behorende bij de school dan is de capaciteit van deze gymnastiekruimte het aantal uren dat deze gymnastiekruimte beschikbaar is gedurende de schooltijden van de school waarvoor de uren noodzakelijk zijn. Het betreft een gymnastiekruimte behorend bij een andere school in het primair of voortgezet onderwijs, een sportaccommodatie van de gemeente of een sportaccommodatie beheerd door derden.

De terreinoppervlakte van een gymnastiekruimte is de oppervlakte zoals deze is geregistreerd bij het Kadaster. In veel gevallen zal de gymnastiekruimte gelegen zijn op het terrein van de school en als zodanig opgenomen zijn in de terreinoppervlakte van het lesgebouw. In dat geval heeft het geen zin de terreinoppervlakte voor de gymnastiekruimte afzonderlijk te registreren omdat bij een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het terrein van de gymnastiekruimte, bijvoorbeeld omdat het gebouw wordt uitgebreid met een kleedruimte, de totale terreinoppervlakte van het lesgebouw en de gymnastiekruimte wordt bekeken ter beoordeling van een noodzakelijke uitbreiding van het terrein. In het enkele geval dat de gymnastiekruimte op een afzonderlijk terrein is gelegen, los van het terrein van het lesgebouw, wordt de terreinoppervlakte geregistreerd.

Ten aanzien van de inventaris van de gymnastiekruimten is bepaald dat deze wordt geacht voldoende te zijn. Dit impliceert dat slechts voor nieuw te realiseren gymnastiekruimten een aanvraag voor eerste aanschaf van leer en hulpmiddelen en meubilair kan worden gesanctioneerd. In het enkele geval dat voor de invulling van het noodzakelijke aantal uren gymnastiek wordt verwezen naar medegebruik van een beschikbare gymnastiekruimte kan, indien vaststaat dat het meubilair niet geschikt is voor de groep leerlingen die de gymnastiekruimte in gebruik gaat nemen, aanvullend meubilair worden verstrekt.

Deel B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

Basisonderwijs

Het bepalen van de ruimtebehoefte van een school in het basisonderwijs houdt in dat wordt gezien hoe groot de capaciteitsbehoefte van de desbetreffende school is in relatie tot de eventueel reeds aanwezige capaciteit. De omvang van de noodzakelijke capaciteit of uitbreiding van de capaciteit wordt uitgedrukt in groepen, zijnde het aantal formatieplaatsen in de basisformatie. Er is onderscheid gemaakt in het bepalen van de ruimtebehoefte voor tijdelijke en voor permanente voorzieningen. Bij de bepaling van de ruimtebehoefte voor een tijdelijke voorziening wordt wel rekening gehouden met de gewogen leerlingen, bij de bepaling van de ruimtebehoefte voor een permanente voorziening wordt hiermee geen rekening gehouden.

(Voortgezet) speciaal onderwijs

Het bepalen van de ruimtebehoefte van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs houdt in dat wordt gezien hoe groot de capaciteitsbehoefte van de desbetreffende school is in relatie tot de eventueel reeds aanwezige capaciteit. De omvang van de noodzakelijke capaciteit of uitbreiding van de capaciteit wordt uitgedrukt in groepen.

De bepaling van de ruimtebehoefte van een SO school, een VSO school, een SOVSOschool, een SO school met een of meer afdelingen of een SOVSO school met een of meer afdelingen is afhankelijk van het totaal aantal groepen van de desbetreffende school. Het aantal groepen van de SO en de VSO component en van de afdelingen wordt per afzonderlijke component vastgesteld. Het aantal groepen van een of meer afdelingen wordt bij het aantal groepen van de SO component opgeteld. De bepaling van het genormeerd aantal m² bruto vloeroppervlakte of de bepaling van de genormeerde

stichtingskosten is afhankelijk van het aantal groepen SO, het aantal groepen VSO of het aantal groepen SOVSO.

Voortgezet onderwijs

1 Het Ruimtebehoeftemodel (RBM)

Voor het bepalen van de ruimtebehoefte in het voortgezet onderwijs wordt gebruik gemaakt van Het Ruimtebehoeftemodel (RBM). Dit is een rekenkundige vereenvoudiging van het Ruimtelijk normeringssysteem (RNS), dat in het verleden door het ministerie van OCenW werd ontwikkeld en toegepast ter bepaling van de ruimtebehoefte van scholen voor voortgezet onderwijs. In het Ruimtebehoeftemodel is per onderwijssoort de ruimtebehoefte per leerling vastgelegd, gespecificeerd naar lokaalsoorten.

De factoren, die in het voortgezet onderwijs de ruimtebehoefte bepalen zijn de volgende:

- De lessentabel: welke lessen volgt een leerling?
- De omvang van de leslokalen: in welke lokalen worden welke lessen gegeven en hoe groot zijn ze?
- De bezetting: het aantal leerlingen per groep.
- De benutting: het aantal lesuren per week dat een lokaal wordt gebruikt.
- De omvang van de secundaire ruimten, de zogenaamde directie en nevenruimten.

Het ruimtebehoeftemodel bestaat uit een verzameling van 28 tabellen (voor elke onderscheiden onderwijssoort een afzonderlijke tabel), waarmee op basis van bovengenoemde factoren de ruimtebehoefte per leerling kan worden bepaald, gespecificeerd naar lokaalsoort. Combinaties van tabellen leveren de totale ruimtebehoefte voor scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs van verschillende samenstelling op.

RBM onderscheidt 28 onderwijssoorten; deze staan met de bijbehorende oppervlakten opgesomd in tabel 7.1: Berekening van de ruimtebehoefte lesgebouwen voortgezet onderwijs.

2 De lessentabellen

De minister schrijft niet precies voor hoeveel lessen een leerling per vak moet volgen. De scholen stellen zelf binnen door de minister aangegeven marges de lessentabellen vast. Bij de normering dienen we echter van deze verscheidenheid te abstraheren en van uniforme lessentabellen uit te gaan. Bij de beschouwing van de ruimtebehoefte en de normkosten van het onderwijs zijn zij onmisbaar. De calculaties moeten kunnen steunen op een norm, een standaard.

Bij het opstellen van de standaard lessentabellen grijpt RBM terug op de interimadviezen van de Normeringscommissie VO van 1989 en 1990 en op gegevens aan het Ministerie van OCenW. De lessentabellen van het Ministerie van OCenW zijn goeddeels overgenomen. Daarnaast is voor het verwerken van nieuw beleid (de invoering van de basisvorming van het vernieuwde VBO) gebruik gemaakt van door het ministerie opgestelde interne richtlijnen. Voor de eerste twee leerjaren is één uniforme lessentabel geconstrueerd uit de drie verschillende tabellen voor avo/vwo, avo/vbo en vbo.

3 De omvang van de leslokalen

Het onderwijs wordt gegeven in lokalen van verschillende omvang en richting. De leslokalen kunnen in vier groepen worden onderverdeeld:

- Theorielokalen (t): lesruimten voor algemeen gebruik.
- Theorievaklokalen (tv): lesruimten voor vakgericht en algemeen gebruik.
- Vaklokalen (v): lesruimten voor uitsluitend vakgericht gebruik door meerdere afdelingen.
- Specifieke vaklokalen: lesruimten voor uitsluitend vakgericht gebruik door een bepaalde afdeling.

RBM onderscheidt 34 lokaalsoorten. Het ministerie van OCenW heeft de lokalen in kaart gebracht, hun afmetingen bepaald en de netto vloeroppervlakte berekend. De uitkomsten zijn vervolgens verhoogd met een toeslag voor de bijkomende indirecte ruimten (gangen, hal, garderobe, sanitair enzovoort).

In kolom 5 van het model is steeds de normatieve bruto vloeroppervlakte van de verschillende lokaalsoorten opgenomen.

4 De bezetting

De bezetting of de bezettingsfactor is het quotiënt van het aantal leerlingen en het aantal groepen of klassen.

In de praktijk varieert de gemiddelde bezetting per school. Ze is afhankelijk van:

- de omvang van de school;
- de onderwijssoort;
- de variatie (breedte van het onderwijsaanbod).

Om onderwijskundige redenen is de gemiddelde groepsgrootte bij het individueel beroepsonderwijs laag. RBM past om die reden bij het individueel beroepsonderwijs in de bovenbouw de lokaalgrootte aan tot 70% van de normale lokaalgrootte (zie kolom 5 in de betreffende tabellen).

RBM werkt met de volgende normatief vastgestelde groepsgroottes:

	leerlingen
onderbouw	26.0
onderbouw individueel	26.0
mavo	26.0
havo	26.0
atheneum/gymnasium/lyceum	26.0
bouwtechniek	26.0
bouwtechniek mechanische houtbewerking	6.5
cons./elektro/grafische/motorvoert.techniek	26.0
mechanische techniek	26.0
mechanische techniek lassen	8.7
bouwtechniek/mechanische/cons. techniek	
individueel	16.0
bouwtechniek individueel mechanische	
houtbewerking	8.0
mechanische techniek individueel lassen	8.0
verzorging/uiterlijke verzorging/mode en kleding	26.0
verkoop/administratie/handel	26.0
verzorging/uiterlijke verzorging/mode en kleding	
individueel	16.0
administratie/verkoop/avmb individueel	16.0

5 De benutting

De benutting of de benuttingsfactor van een lokaal is het aantal lessen per week, dat in het lokaal wordt gegeven. Voor theorie en (theorie)vaklokalen is in RBM de benuttingsfactor gesteld op 80% van 40 uur per week, dus 32.

Voor specifieke vaklokalen (werkplaatsen, laboratoria en dergelijke) is de benuttingsfactor 24 (60% van 40 uur).

6 De variabele ruimtebehoefte

Een leerling maakt gebruik van lokalen. De ruimtebehoefte van één leerling voor theorie in bijvoorbeeld de onderbouw kan als volgt worden berekend:

- De lessentabel: de leerling volgt per week 17,5 uur lessen in een theorielokaal.
- De lokalen: de bruto oppervlakte van het theorielokaal is 99,37 m².
- De bezetting: het aantal leerlingen per groep is 26.
- De benutting: het gemiddelde van een theorielokaal is 32 uur per week.

Het aandeel van het theorielokaal in de ruimtebehoefte per leerling is dan:

$17,5 \text{ lessen} \times 99,37 \text{ m}^2 / 26 \text{ leerlingen} \times 32 \text{ lessen} = 2,09 \text{ m}^2 \text{ per leerling.}$

Analoog kan worden berekend wat het aandeel van de overige lokalen is.

7 De vaste ruimtebehoefte

RBM kent ook onafhankelijk van het aantal leerlingen van de school een hoeveelheid ruimte toe, de zogenaamde vaste voet.

Deze vaste voet is de minimale hoeveelheid ruimte, die een school altijd nodig heeft, onafhankelijk van het aantal leerlingen. De algemene vaste voet bedraagt 980 m² BVO per instelling.

Daarnaast kent RBM de specifieke vaste voet. Dit is een toeslag voor VBO afdelingen met specifieke vaklokalen. Deze toeslag kan niet in de algemene vaste voet worden meegenomen; ze wordt uitsluitend toegekend aan scholen die de desbetreffende afdeling in huis hebben. Er wordt geen afzonderlijke vaste voet toegekend aan afdelingen voor individueel beroepsonderwijs, aangezien deze altijd samen gaan met een gewone VBO afdeling van dezelfde soort.

De specifieke vaste voet staat in de tabellen steeds vermeld in kolom 8.

De algemene vaste voet van 980 m² BVO is vermeld als specifieke vaste voet in de tabel voor de onderbouw, ervan uitgaande dat elke school een onderbouw heeft.

8 Directie en nevenruimten

RBM heeft de gecompliceerde toekenningsregels voor directie en nevenruimten uit het Ruimtelijk normeringssysteem van het ministerie van OCenW vereenvoudigd en uitgedrukt in een hoeveelheid per leerling.

Het resultaat is, dat de ruimtebehoefte voor directie en nevenruimten gelijk is aan 500 m² per school en 1,72 m² per leerling. De 500 m² per school is onderdeel van de algemene vaste voet van 980 m² en de 1,72 m² is in de desbetreffende tabellen opgenomen.

9 De toepassing van het model

Er worden 28 onderwijssoorten, c.q. afdelingen onderscheiden. Voor elke soort wordt een berekening gemaakt van

- de ruimtebehoefte per leerling;
- de vaste ruimtebehoefte per school en
- de vaste ruimtebehoefte per afdeling.

Hierna volgen dus 28 tabellen, waaruit per onderwijssoort de ruimtebehoefte is af te lezen en de tabel waarmee de ruimtebehoefte voor directie en nevenruimten is bepaald.

ruimtebehoefte model onderbouw

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 1+2	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	35.00	2.09	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	3.50	0.26	58
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	1.25	0.09	15
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	58
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	5
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	58
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.50	0.11	15
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	15
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	3.00	0.34	86
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	1.25	0.12	37
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	35
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	1.50	0.15	18
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	1.00	0.12	23
techniek	v	32.00	26.00	213.76	4.00	0.51	47
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					58.00	4.28	480

ruimtebehoefte model bovenbouw mavo

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3+4	norm bvo /ll in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	37.10	2.22	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	3.72	0.28	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	1.70	0.13	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	1.08	0.08	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.64	0.12	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.44	0.11	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	1.68	0.19	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	1.70	0.17	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.64	0.24	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	1.64	0.16	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	1.44	0.17	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.78	4.07	0

ruimtebehoefte model bovenbouw havo

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3t/m 5	norm bvo /ll in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	57.16	2.28	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	3.58	0.18	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	2.98	0.15	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.05	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	1.20	0.06	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	3.30	0.17	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	2.75	0.14	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	0.90	0.07	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	2.98	0.20	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	1.90	0.11	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	3.30	0.22	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	2.75	0.22	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.09	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					84.80	3.92	0

ruimtebehoefte model bovenbouw atheneum

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 6	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	75.15	2.24	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	5.90	0.22	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	3.50	0.13	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.04	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	1.30	0.05	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	5.48	0.21	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	4.50	0.17	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	2.20	0.12	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	3.50	0.17	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	1.50	0.07	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	5.48	0.27	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	4.50	0.27	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.06	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					115.00	4.03	0

ruimtebehoefte model bovenbouw gymnasium

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 6	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	81.70	2.44	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	4.80	0.18	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	1.75	0.07	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	25.25	1.00	0.04	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	6.00	0.23	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	6.00	0.23	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	0.00	0.00	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	61.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	1.75	0.09	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	6.00	0.30	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	6.00	0.36	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.06	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					116.00	3.98	0

ruimtebehoefte model bovenbouw lyceum

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 6	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	76.50	2.28	0
aardrijkskundet	v	32.00	26.00	125.25	6.40	0.24	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	2.58	0.10	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.04	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	1.30	0.05	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	4.98	0.19	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	4.70	0.18	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	2.00	0.11	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	2.58	0.13	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.30	0.10	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	4.98	0.24	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	4.70	0.28	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.06	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					115.00	4.01	0

ruimtebehoefte model bovenbouw consumptieve techniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	26.00	1.55	0
aardrijkskundet	v	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	22.00	6.91	196
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	9.35	196

ruimtebehoefte model bovenbouw elektrotechniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	26.00	1.55	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	4.00	0.35	54
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	18.00	3.34	116
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	6.14	170

ruimtebehoefte model bovenbouw grafische techniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	27.00	1.61	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	21.00	5.57	166
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	8.08	166

ruimtebehoefte model bovenbouw installatietechniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 3 t/m 4	aantal lessen in m ²	norm bvo /ll	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	27.00	1.61	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	21.00	5.57	166
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	8.08	166

ruimtebehoefte model bovenbouw mechanische techniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	24.00	1.43	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	8.67	118.68	4.00	1.14	59
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	20.00	5.48	171
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	8.95	230

ruimtebehoefte model bovenbouw motorvoertuigtechniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	26.00	1.55	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	22.00	6.91	196
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	9.35	196

ruimtebehoefte model bovenbouw bouwtechniek

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	23.00	1.37	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.70	0.07	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	21.00	7.15	212
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	4.00	2.19	86
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.20	11.63	298

ruimtebehoefte model bovenbouw verzorging

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	21.00	1.25	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	8.00	0.60	31
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	16.00	3.51	137
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	6.52	168

ruimtebehoefte model
 bovenbouw uiterlijke verzorging

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	21.00	1.25	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	8.00	0.60	31
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	16.00	3.00	117
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	6.00	148

ruimtebehoefte model bovenbouw mode en kleding

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /ll in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	21.00	1.25	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	24.00	4.75	124
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuigtechniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	7.16	124

ruimtebehoefte model bovenbouw verkoop

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	31.00	1.85	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	14.00	1.36	81
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	4.35	81

ruimtebehoefte model bovenbouw administratie

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	31.00	1.85	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	4.00	0.39	41
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	10.00	0.75	31
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	91.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	..0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	4.14	72

ruimtebehoefte model bovenbouw handel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	26.00	99.37	31.00	1.85	0
aardrijkskunde	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
biologie	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	26.00	125.25	1.00	0.08	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	26.00	125.25	2.00	0.15	0
machineschrijven	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	26.00	125.25	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	26.00	187.04	4.00	0.45	0
verkooppraktijk	tv	32.00	26.00	161.99	10.00	0.97	81
biologie	v	32.00	26.00	163.66	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	26.00	200.40	4.00	0.64	100
handvaardigheid	v	32.00	26.00	150.30	2.00	0.18	0
huishoudkunde	sv	24.00	26.00	273.88	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	26.00	247.16	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	26.00	293.92	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	26.00	163.66	0.50	0.05	0
scheikunde	v	32.00	26.00	200.40	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	26.00	213.76	1.00	0.13	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	26.00	233.80	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	26.00	425.04	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	26.00	171.12	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	26.00	109.02	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	26.00	231.84	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	26.00	331.20	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	26.00	118.68	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	26.00	342.24	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	26.00	391.92	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	4.62	181

ruimtebehoefte model bovenbouw bouwtechniek individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /ll in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	15.00	1.02	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	29.00	11.23	0
mach. houtbew.	sv	24.00	8.00	119.78	4.00	1.25	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	14.52	0

ruimtebehoefte model bovenbouw mechanische techniek individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /ll in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	15.00	1.02	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	8.00	83.08	4.00	0.87	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	29.00	9.05	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	11.59	0

ruimtebehoefte model bovenbouw consumptieve techniek individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	19.00	1.29	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	0.00	0.00	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	29.00	10.36	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	12.67	0

ruimtebehoefte model bovenbouw verzorging individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	17.00	1.15	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	8.00	0.68	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	3.00	0.26	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	19.00	4.74	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	7.98	0

ruimtebehoefte model bovenbouw uiterlijke verzorging individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	17.00	1.15	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	8.00	0.68	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	3.00	0.26	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	19.00	4.05	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig echniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	7.28	0

ruimtebehoefte model bovenbouw mode en kleding individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	17.00	1.15	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	3.00	0.26	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	27.00	6.08	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	8.63	0

ruimtebehoefte model bovenbouw verkoop individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	27.00	1.83	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	2.00	0.17	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	18.00	1.99	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	5.13	0

ruimtebehoefte model bovenbouw administratie individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	27.00	1.83	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	4.00	0.44	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	2.00	0.17	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	14.00	1.20	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	0.00	0.00	0
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	4.78	0

ruimtebehoefte model bovenbouw algemene voorbereiding maatschappij en beroep individueel

	ruimte soort	norm gebruik per week	norm gem. bez. in m ²	norm bvo /lokaal 70%	aantal lessen 3 t/m 4	norm bvo /l in m ²	vaste voet bvo (m ²)
theorie	t	32.00	16.00	69.56	33.00	2.24	0
aardrijkskunde	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
biologie	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
gezondheidskunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
informatica	tv	32.00	16.00	87.68	1.00	0.09	0
kantoorpraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
kennis der natuur	tv	32.00	16.00	87.68	2.00	0.17	0
machineschrijven	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
muziek	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
natuurkunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.50	0.04	0
scheikunde	tv	32.00	16.00	87.68	0.00	0.00	0
tekenen	tv	32.00	16.00	130.93	4.00	0.51	0
verkooppraktijk	tv	32.00	16.00	113.39	0.00	0.00	0
biologie	v	32.00	16.00	114.56	0.00	0.00	0
etaleren	sv	24.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
handvaardigheid	v	32.00	16.00	105.21	2.00	0.21	0
huishoudkunde	sv	24.00	16.00	191.72	0.00	0.00	0
mode en kleding	sv	24.00	16.00	173.01	0.00	0.00	0
avmb	sv	24.00	16.00	205.74	12.00	3.21	103
natuurkunde	v	32.00	16.00	114.56	0.50	0.06	0
scheikunde	v	32.00	16.00	140.28	0.00	0.00	0
techniek	v	32.00	16.00	149.63	1.00	0.15	0
uiterlijke verzorging	sv	24.00	16.00	163.66	0.00	0.00	0
bouwtechniek	sv	24.00	16.00	297.53	0.00	0.00	0
mach. houtbew.	sv	24.00	16.00	119.78	0.00	0.00	0
consump. techn.	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
meten	sv	24.00	16.00	76.31	0.00	0.00	0
elektrotechniek	sv	24.00	16.00	162.29	0.00	0.00	0
grafische techn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
installatietechn.	sv	24.00	16.00	231.84	0.00	0.00	0
lasserij	sv	24.00	16.00	83.08	0.00	0.00	0
mechanische tech	sv	24.00	16.00	239.57	0.00	0.00	0
motorvoertuig techniek	sv	24.00	16.00	274.34	0.00	0.00	0
ONDERWIJSRUIMTEN					57.00	6.76	103

ruimtebehoefte model directie- en nevenruimten

	ruimte soort	norm bvo per 250	toewijzing per aantal ll.leerlingen	toewijzing per leerling		norm bvo /leerling in m ²	vaste voet bvo (m ²)
adjunct directeur	d	33.40	250	0.134	0.134	23.4	
administratie	d	5.81	250	0.023	0.023	41.0	
archieff	d	4.18	250	0.017	0.017	8.4	
assistent arts	d	33.40	vast	0.000	0.000	33.4	
decaan / arts	d	30.06	vast	0.000	0.000	30.1	
directeur	d	41.75	vast	0.000	0.000	41.8	
docentenkamer	d			0.130	0.130	16.7	
reprografie	d	20.04	vast	0.000	0.000	20.0	
SUBTOTAAL DIRECTIERUIMTEN				0.304	214.7		
amanuensis	n	3.26	250	0.013	0.013	52.6	
bibliotheek	n	6.49	250	0.026	0.026	83.0	
concierge	n	10.02	250	0.040	0.040	10.0	
garderobe ll	n		per ll.	0.468	0.468	0.0	
garderobe personeel	n	0.028	per ll.	0.028	0.028	0.0	
hulppersoneel	n	2.51	250	0.010	0.010	16.7	
keuken	n	7.42	250	0.030	0.030	22.8	
kleedkamers	n	100.20	vast		0.000	100.2	
overblijfrimte	n		per ll.	0.668	0.668	0.0	
toneel	n	33.40	250	0.134	0.134	0.0	
SUBTOTAAL NEVENRUIMTEN					1.416	285.3	
TOTAAL DIRECTIE EN NEVENRUIMTEN					1.720	500	

Deel C De bepaling van de omvang van de toekenning

Basisonderwijs

Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van de ingebruikneming is eveneens afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor tijdelijke voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor de huisvesting noodzakelijk is en de kosten in verhouding tot de verwachte gebruiksduur van de lokalen. Indien mogelijkheden van medegebruik aanwezig zijn, zal in eerste instantie hiernaar worden verwezen.

Overige voor blijvend dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (de uitbreiding van) het terrein wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke oppervlakte op grond van de daartoe in bijlage III, deel D, gestelde eisen met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen. De situatie op zich zal ook van invloed zijn op de omvang van de terreinoppervlakte ten behoeve van het schoolgebouw.

De omvang van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket of de uitbreiding hiervan wordt bepaald door het aantal groepen, op basis van het gewogen leerlingenaantal, waarvoor deze voorziening noodzakelijk is. In het geval van uitbreiding geldt dat het verschil in groepen wordt bepaald door het aantal groepen zoals aanwezig was op de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag en het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd. Het aantal groepen waarvoor de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket reeds is bekostigd, wordt bepaald door het aantal groepen dat wordt bekostigd bij de aanvang van het schooljaar 1996/1997, tenzij burgemeester en wethouders kunnen aantonen dat voor meer groepen eerste inrichting van het onderwijsleerpakket is gegeven.

De omvang van de eerste aanschaf van het meubilair of uitbreiding hiervan wordt op dezelfde wijze bepaald als de eerste aanschaf of de uitbreiding van het onderwijsleerpakket. De verstrekking of de

bekostiging van het meubilair wordt echter bepaald door het aantal groepen op basis van het ongewogen leerlingenaantal.

De omvang van de aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die strikt noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het geven van onderwijs. Dit houdt in dat slechts die activiteiten voor bekostiging in aanmerking komen die de normale eisen te stellen aan het gebouw voor het geven van onderwijs niet overschrijden. De aanpassing kan noodzakelijk zijn omdat een gebouw in gebruik wordt genomen of omdat de capaciteit van het gebouw moet worden vergroot voor het creëren van een extra les- of speellokaal. Activiteiten die noodzakelijk zijn als gevolg van specifieke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld Arbo eisen, kunnen eveneens voor bekostiging in aanmerking komen. Als een oliegestookte verwarmingsinstallatie moet worden vervangen door een gasgestookte installatie komen de meerkosten ten opzichte van het vervangen van een gasgestookte installatie door een gasgestookte installatie voor bekostiging in aanmerking. De meerkosten zullen in de meeste gevallen betrekking hebben op de noodzakelijke verplaatsing van de installatie.

De omvang van het onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die noodzakelijk zijn aan de buitenzijde van het gebouw zoals deze zijn omschreven in het overzicht onderhoud primair onderwijs, door de vervanging van de binnenkozijnen en binnendeuren of door de vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming of door het totaal van verschillende van deze activiteiten.

(Voortgezet) speciaal onderwijs

Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van de ingebruikneming is eveneens afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor tijdelijke voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor de huisvesting noodzakelijk is en de kosten in verhouding tot de verwachte gebruiksduur van de lokalen. Indien mogelijkheden van medegebruik aanwezig zijn, zal in eerste instantie hiernaar worden verwezen.

Overige voor blijvend dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (de uitbreiding van) het terrein wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke oppervlakte op grond van de daartoe in bijlage III, deel D, gestelde eisen met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen. De situatie op zich zal ook van invloed zijn op de omvang van de terreinoppervlakte ten behoeve van het schoolgebouw.

De omvang van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket of de uitbreiding hiervan wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor deze voorziening noodzakelijk is. In het geval van uitbreiding geldt dat het verschil in groepen wordt bepaald door het aantal groepen zoals aanwezig was op de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag en het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd. Het aantal groepen waarvoor de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd, wordt bepaald door het aantal groepen dat wordt bekostigd bij de aanvang van het schooljaar 1996/1997, tenzij burgemeester en wethouders kunnen aantonen dat voor meer groepen eerste inrichting van het onderwijsleerpakket is gegeven.

De omvang van de eerste aanschaf van het meubilair of de uitbreiding hiervan wordt op dezelfde wijze bepaald als de eerste aanschaf of de uitbreiding van het onderwijsleerpakket.

De omvang van de aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die strikt noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het geven van onderwijs. Dit houdt in dat slechts die activiteiten voor bekostiging in aanmerking komen die de normale eisen te stellen aan het gebouw voor het geven van onderwijs niet overschrijden. De aanpassing kan noodzakelijk zijn omdat een gebouw in gebruik wordt genomen of omdat de capaciteit van het gebouw moet worden vergroot voor het creëren van een extra les- of speellokaal. De aanpassing kan ook noodzakelijk zijn omdat een dislocatie wordt afgestoten en specifieke voorzieningen die in de dislocatie aanwezig waren in het hoofdgebouw moeten worden gerealiseerd. Ook kan het zijn dat een dislocatie, als gevolg van een stijging van het aantal leerlingen, de status hoofdgebouw krijgt en als gevolg hiervan moet worden aangepast. Indien de school een ander vak opneemt in het schoolwerkplan en het schoolwerkplan wordt als zodanig door de inspectie goedgekeurd, dan kan een noodzakelijke aanpassing van een lokaal tot het desbetreffende vaklokaal worden goedgekeurd. Activiteiten die noodzakelijk zijn als gevolg van specifieke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld Arbo eisen, kunnen eveneens voor bekostiging in aanmerking komen. In het geval dat een oliegestookte verwarmingsinstallatie moet worden vervangen door een gasgestookte installatie komen de meerkosten van het vervangen van de oliegestookte installatie ten opzichte van het vervangen van een oliegestookte installatie door een gasgestookte installatie voor bekostiging in aanmerking. De meerkosten zullen in de meeste gevallen betrekking hebben op de noodzakelijke verplaatsing van de installatie.

De omvang van het onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die noodzakelijk zijn aan de buitenzijde van het gebouw zoals deze zijn omschreven in het overzicht onderhoud primair onderwijs, door de vervanging van de binnenkozijnen en binnendeuren of door de vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming of door het totaal van verschillende van deze activiteiten.

Voortgezet onderwijs

Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald met behulp van het Ruimtebehoeftemodel, dat staat beschreven in deel B van deze bijlage en het bijbehorende gedeelte van de toelichting.

In de toekenningscriteria (Bijlage I) is bepaald, dat voor de beoordeling of een instelling voor een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in aanmerking komt de beschikbare capaciteit met tien procent wordt verhoogd. Vervolgens wordt bezien of de ruimtebehoefte op basis van de leerlingprognose voor ten minste vijftien jaar deze verhoogde capaciteit overschrijdt.

Indien zulks het geval is wordt de omvang van de voorziening bepaald door vaststelling van het verschil tussen de werkelijk beschikbare capaciteit (100 %) en de uitkomst van het ruimtebehoeftemodel (tabel 7.1).

Daarna kan met behulp van het Ruimtebehoeftemodel verdere toedeling naar lokaalsoorten plaatsvinden en moet vergelijking met de beschikbare ruimten uitwijzen hoe het gevonden ruimtetekort moet worden ingevuld.

Voor de bepaling van de omvang van de voor blijvend gebruik bestemde voorziening medegebruik wordt de beschikbare capaciteit verhoogd met tien procent.

Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

Met behulp van het Ruimtebehoeftemodel (tabel 7.1) wordt op basis van het leerlingenaantal, dat voortvloeit uit de leerlingprognose voor een periode tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar de ruimtebehoefte bepaald. Vergelijking van deze ruimtebehoefte met de met tien procent verhoogde beschikbare capaciteit geeft als resultaat de omvang van de goedgekeurde tijdelijke voorziening, uitgedrukt in m² bruto vloeroppervlakte.

Voor tijdelijke voorzieningen wordt deze oppervlakte niet naar lokaalsoort toegedeeld. De toekenning vindt plaats op het niveau bruto m²s lesruimte per instelling. Als drempel voor toekenning wordt 1 lokaal gehanteerd, dat wil zeggen dat het gekonstateerde ruimtetekort minimaal 58 m² bruto (= 42 m² netto, zie deel D) moet bedragen om voor toekenning van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in aanmerking te komen.

Voor de bepaling van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening medegebruik wordt de beschikbare capaciteit verhoogd met tien procent.

Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De voorziening eerste aanschaf van leer en hulpmiddelen is rechtstreeks gekoppeld aan de toekenning van voorzieningen in de huisvesting, die een vergroting van de totale capaciteit tot gevolg hebben (zie ook bijlage I, paragraaf 3.7)

Gymnastiekruimten

De bepaling van de omvang van de verschillende voorzieningen in de huisvesting, die gymnastiekruimte betreffen, verloopt, onder toepassing van het Ruimtebehoeftemodel, analoog aan de bepaling van de omvang van toekenningen voor lesgebouwen.

Voor de bepaling van het aantal in medegebruik te geven lessen gymnastiek is het lesrooster maatgevend. Het maximale aantal lestijden gymnastiek kan met de in paragraaf 3.4 gegeven formule worden berekend.

Deel D Minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen

De wet geeft de opdracht aan gemeenten om in de verordening bepalingen op te nemen met betrekking tot de oppervlakte en de indeling van schoolgebouwen. In de modelverordening is gekozen voor een beperkt aantal bepalingen. Enerzijds omdat op die wijze de autonomie van een schoolbestuur zo groot mogelijk is, anderzijds omdat naar aanleiding van de tweede fase van het Bouwbesluit VROM reeds een aantal centrale eisen aan schoolgebouwen gesteld zullen worden. Ook de Minister van OCenW zal, door middel van een Algemene maatregel van bestuur, enkele minimale oppervlakte eisen stellen. Deze betreffen echter niet de specifieke ruimten, doch het totale gebouw, danwel alle bij een school in gebruik zijnde gebouwen.

In aanvulling op de centrale eisen bepaalt de verordening alleen iets over de oppervlakte en de indeling uit het oogpunt van functionaliteit van ruimten, met name in verband met de mogelijkheden voor medegebruik.

